

Workshops Studiedag Het Nieuwe Telen 2018

Woensdag 12 december

1. Licht benutting efficiëntie op basis van data analyse

Voor tomatenkwekerij Vereijken Kwekerijen heeft Let's Grow een data-analyse uitgevoerd om de teeltstrategie en resultaten van de verschillende locaties onderling te vergelijken. De benutting van het aangeboden licht (zonlicht en groeilicht) stond daarbij centraal. In sessies met de ondernemers, teeltmanagers en teeltadviseur zijn de resultaten van de vergelijking besproken. Wat heeft dit opgeleverd?

Door: Hans Vereijken (Vereijken Kwekerijen) en Peter Hendriks (Let's Grow)

2. HNT bij Hofland Freesia BV

Ook in de freesiateelt worden de basisprincipes van HNT toegepast: schermen tegen uitstraling, lichtafhankelijk telen en het monitoren van de balansen. Teler Marinus Hofland en adviseur Hans Pronk nemen jullie mee in de resultaten.

Door: Marinus Hofland (Hofland Freesia) en Hans Pronk

3. Aandacht voor evenwicht in relatie tot plantgezondheid en weerbaarheid vanuit HNT

Vanuit HNT wordt met nieuwe aandacht gekeken naar het verband tussen de boven- en ondergrondse groeiomstandigheden, teeltsturing en plantgezondheid/weerbaarheid. Kortom een holistische of systeembenadering. Waar kan dat toe leiden?

Door: Ed Moerman en Mark van der Werf (Koppert Biological Systems)

4. HNT bij van Lipzig Tuinderij BV

Teeltmanager Peter Ninhuys vertelt hoe bij komkommerteler Frank van Lipzig HNT in de praktijk wordt toegepast. Hoe worden de plant- en kasbalansen gevolgd en gestuurd? Peter Geelen geeft hierbij de verklaringen en uitleg.

Door: Peter Ninhuys (van Lipzig Tuinderij) en Peter Geelen

5. HNT in de praktijk bij groene potplanten

Hans van Weerdenburg van Kwekerij Hoge Weide is enthousiast bezig met het optimaliseren van zijn Zamiculcas teelt via het toepassen van de basisprincipes van HNT. Meer licht toelaten, vocht sturen op basis van AV en schermen tegen uitstraling. Wat levert dat op? Jan Voogt ondersteunt het gesprek door de basisprincipes waar nodig nog eens toe te lichten.

Door: Hans Weerdenburg (Kwekerij Hoge Weide) en Jan Voogt

6. Leerpunten van de perfecte chrysant

Al bijna twee jaar wordt in het Delphy Improvement Centre geprobeerd de Perfecte Chrysant te telen. Met behulp van o.a. LED verlichting, koeling, ontvochtiging, verneveling en niet meer inzet van warmte dan nodig is voor het gewas. Dit heeft leerpunten opgeleverd die ook in vele andere snijbloemteelten kunnen worden toegepast.

Door: Marcel Raaphorst (Wageningen University & Research) en Paul de Veld (Delphy)

7. Draadloos meten voor klimaatgelijkheid

De inzet van draadloze systemen om het klimaat te analyseren is al een aantal jaren bekend in de glastuinbouw. Nu met intensieve data-analyse kunnen de metingen nog beter geanalyseerd worden en behulpzaam zijn om de juiste maatregelen te nemen.

Door: Arie de Gelder (Wageningen University & Research) en Peter Reijm (Let's Grow)

8. Spectaculaire resultaten winterlichtkas

De winterlichtkas laat veel natuurlijk licht door. Verder is het een gewone enkelglas kas waar HNT wordt toegepast met behulp van ontvochtiging met buitenlucht via LBK's en slurven. In 2018 werd een absolute topproductie gehaald met weinig gas: dankzij of ondanks HNT?

Door: Jan Janse en Frank Kempkes (Wageningen University & Research)

9. Plantweerbaarheid en HNT

Er zijn aanwijzingen dat maatregelen die gebaseerd zijn op de basisprincipes van HNT van invloed kunnen zijn op de plantweerbaarheid van planten tegen ziekten en plagen. Kirsten Leiss doet hier onderzoek naar, o.a. via meeldauw bepalingen in het project de Perfecte Roos. Ga het gesprek aan met de onderzoekster!

Door: Kirsten Leiss (Wageningen University & Research)

10. HNT in potplanten

Er is nu ruim een jaar ervaring met het toepassen van verregaand licht afhankelijk telen in de groene potplant Zamoculcas. Er zijn extremen opgezocht qua verlaging van de kastemperatuur bij donker weer en het meer toelichten van licht in voorjaar en zomer. Dat leidt tot bijzondere mogelijkheden voor teeltversnelling en energiebesparing.

Door: Tristan Marcal Balk (Delphy)

11. Totaal concept belichte groenteteelt

Zwaar belichte teelten hebben warmte nodig om de kas warm te houden en om te kunnen ontvochtigen. Tegelijkertijd staan de ramen vaak open om vocht en warmte af te voeren. In het concept voor kaswarmteterugwinning worden deze overschotten gebruikt voor de verwarming. Maar kun je daar ook mee telen? In het Delphy IC en bij WUR wordt dit beproefd.

Door: Lianne Helmus-Schuddebeurs (Delphy) en Feije de Zwart (Wageningen University & Research)

12. Ontvochtiging met kleine units in de gerberateelt

Bij een gerbera bedrijf wordt deze winter het gebruik van ontvochtigers (kleine units met een warmtepomp) vergeleken met traditioneel ontvochtigen met doekkieren. Wat zijn de gevolgen tot nu toe voor het klimaat, het gewas en het energiegebruik?

Door: Nieves Garcia (Wageningen University & Research) en Martin van der Mei (Flori Consult Group)